

на зълвите. (*Девери и зълви* обикновено съж били братята и сестрите по-малки отъ младоженика).

Въ още по-старо време, въ петъкъ срещу сватбата момъкътъ пращаъ на момата и роднините ѝ *шикалки и канат*, за да се *каносатъ*, както съж правѣли и турцитъ, но дали този обичай е билъ взетъ отъ турцитъ, или е самобитенъ български, като прабългарска следа, — не се знае.

*Шикалките* се употребявали за предаване кафянъ цвѣтъ на косата, а *каната* — за червенъ

При каносването на момата, вършено отъ нейните близки и роднини, пѣели подходящи за случая пѣсни, между които и нѣкои траги — комични за дразнене и разплакване на момата

Мор (Марийко) луда-млада,  
кого слушаш да са жениш,  
или 'Иванъ) яланджия,  
ялънддия, тавранддия<sup>1)</sup>.  
Той те лъже, та те таври,  
роклята му й на терзия,  
джубето му й на кюркчия  
пояса му й на куюмддия,  
алтънитъ на сарафяна,  
пантофитъ на пантофчия . . .

Няма пари да ги плати.  
Що го слушаш да го земаш.

(Слушана отъ баба Димитрица Пановката, Сливенъ)

При тая пѣсень момата се разплаква, а заедно съ ней и тия, които я каносвали.

Момковите дарове се носѣли тържествено въ петъкъ на „синии“, предвождани отъ цигулари. Въ тая процесия, състояща се по-рано само отъ мжже, момъка не участвалъ. Момата дари носачите съ ризи и играятъ *хоро*<sup>2)</sup>. Сѫщата вечеръ, когато каносватъ момата, момъка отива съ близките си на баня, а момата прави това на следния денъ — въ сѫбота. Пренасянето на *чеза* отъ момината кѫща въ тая на момъка, по-рано е ставало въ деня на самата сватба — преди обѣдъ и то заедно съ момата, която отивала въ дома на момъка и отъ тамъ заедно — въ черква. Пренасянето ставало пакъ тържествено, обикновено съ волска, голѣма кола, съ дѣлги и високи канати. Въ по-ново време това ставало въ сѫбота, преди сватбата. И въ двата дома се събириали роднини, познати и непознати, да гледатъ *чеза* на момата.

<sup>1)</sup> „Тавранддия“ значи прелъстителъ.

<sup>2)</sup> Въ тоя денъ сѫставали и тѣ наречените *засъвки* (мѣсене на *пита* отъ по-малката сестра на момата и игране на *хоро*).